

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre . . . . . 12 kor.
 Fél évre . . . . . 6 kor.
 Negyedévre . . . . . 3 kor.

Egyes szám ára . . . . . 12 fillér.

Hirdetések díja:

— centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkérdésvényben részeseznek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Földes Ede

könyvkerekedése

Bethlen-utca 2. sz. alatt,

hova úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A szászok.

A képviselőház f. hó 19. ülésében felszólalt Rákosi Viktor, az ifjabb író-nemzedek egyik legtemperamentumosabb tagja, és nagy hatással beszelt a szászok politikai magatartása ellen.

Beszédének minden pontját nem írjuk alá; vannak ezek közt olyanok is, melyeket csak azért mondott a szónok, hogy ellenzéki pártállását igazolja; különösen nem írjuk alá azon részleteket, melyekkel Széll Kálmán kormányelnök nemzetiségi politikáját támadta.

Széll Kálmán nemzeti politikája diadalmasan állotta ki immár három esztendő tűzpróbáját. Ez a politika a magyarságban szunnyadó anyagi és szellemi erőket kívánja kifejleszteni. A magyarságban szunnyadó nemes faji erők a multban mindig biztosították államunk nemzeti jellegét, biztosították a magyarság fölényét és uralmát. Biztosítják a jelenben is, de még inkább biztosítják a jövőben, amely jövőnek útjait a Széll Kálmán magasröptű, nagy koncepcziójú nemzeti politikája minden téren egyengeti.

Széll Kálmán a magyar közelet kereteit megtöltötte ideális tartalommal. Politikájának tisztultabb levegőjében elesebben meglátszanak a nagy állami célok azon magaslatai, amelyekre feljutni törekszünk. Ez az oka, hogy vele szemben az ellenzéki kifogások nehezebbek s hogy a hetek óta húzódó vitában hatástalanul patognak el a nemzeti politikája ellen irányuló lövegek.

Az a nyugodt, megis ereje tudatában levő nemzeti politika, amelyet Széll Kálmán a magáénak vall, nem provokál senkit, de nem is hátrál meg senkitől. Törvényre és igazságra támaszkodva, semmi jogtalanságot el nem követ.

Egy talpalattnyit nem enged ott, ahol jogainkat kell érvényesíteni, de ereje sohasem fajul jogtalan előszakká a gyengével szemben.

E politikának két nagy előnye van. Egyik az, hogy a művelt világ rokonszenvet megszerzi számunkra; a másik az, hogy kiszedi a nemzetiségi izgatás méregfogát s a beketlenség területeit mind szűkebbre szorítja.

E politika keretébe beilleszkehetnek minden józan és hazafias nemzetiségi törekvés. Ellenben felhet tőle, mert eltiporja, minden jogtalan népbolondítás és föderatív törekvés.

Szász polgártársaink is jobban tennék, ha e böles, méltányos és törvényes nemzeti politika előtt meghajolnának. Az ok nélkül való duzzogás, a mesterséges sérelmek hajhászása, a nemzetünk ellen a külföldi sajtóban folytatott hadviselés, a magyar állam céljaitól való ideges borzadozás csak nekik árt, konszolidált nemzeti államunknak egyetlen darab tégláját sem tördelheti ki.

Lám, Rákosi Viktor beszéde nyomán mily ellenszenv, szinte lobogó indulat támadt fel ellenük a Ház minden oldalán.

Hányszor ismételjük: a szásztságot mi értékes elemnek tartjuk. Nem bántjuk se nyelvet, se kulturáját, se társadalmi intézményeit. De feltétlen meghódolást kívánunk tőle az állam magyar volta előtt. Feltétlen, minden utógondolat nélkül való meghódolást.

Képzelt veszedelmek ellen hadakozva, nyakukra nő a nagyobb, az igazi veszedelem. Egy verébfiókot se magyarosítottunk meg városaikban, megis bennünket gyűlölnék. S azalatt felvaikat, mint a lassan felhatoló talajviz, akadálytalanul ellepi a romáság, agyonszorítva őket halálos ölelésével.

Ime, kívülök még nagyszámu németiség lakja Magyarországot. S e németiség teljesen összeforrott velünk országban. Nyelvünket — az állam nyelvét — szívesen megtanulják. Históriaink minden dicsőségéből és minden fájdalomából kivesszik a maguk részét. Nem is keresik külföldi összeköttetésnek szárait; ha panaszkodnak, nem hálálnak vele külföldi szerkesztőségek előszobáiban.

A szásztság politikájának meg kell változni gyökereiben. Le kell vetnie magáról a bizalmatlanság fekete palástját s fel kell öltetni a munkás-zubbonyt, a magyar nemzeti állam hű munkásainak a zubbonyát. Képzelt veszedelmek, a zöldek pártjának agyrémei helyett azon társadalmi és etnográfiai bajok közvetlen veszedelmei

ellen kell védekezniök, a mely vegegyeszetten fenyegeti nyelvüket és kulturájukat.

Ezekre a dolgokra figyelmeztette Rákosi Viktor a szászokat; s mi ezen figyelmeztető szóban vele tökéletesen egyetértünk.

Bethlen-Mikes-ünnepély Pakszon.

— A Közérdek eredeti tudósítása. —

A paksi m. kir. áll. polgári iskola f. hó 16-án Erdély két nagy fia emlékének magas színvonalon álló hazafias ünnepélyvel áldozott, amely minden ízében — egy erkölcsileg, mint anyagilag — fényesen sikerült.

Az ünnepély kimagasló pontja volt Rátkay László orsz. képviselő költői szárnyalású gyönyörű beszéde, melylyel Bethlen Gábort, a kis Erdélynek nagy fejedelmét dicsőítette. Ékes szavakkal, meleg szeretettel, vonzóan jellemezte őt, a halhatatlant, mint hazafit, fejedelmet, mint embert, s végül lelkes szavakkal buzdította az ifjúságot a Bethlen nagy példáján induló önzetlen, tiszta, lángoló hazaszeretetre. Kiadó éljenzs s szünni nem akaró tapsvihár követte a lánglelkű, melyérszerű költő szónoklatát.

Zágoni Mikes Kelemen emléket Krivácsy Károly kir. aljárásbíró méltatta szép, hazaszeretetre buzdító lelkes felolvasás keretében, amely a közönség zajos tetszését eltalálkozott.

A műsor többi pontjai e nagyjaink emlékét felelevenítő két előadás köré s azzal kellemes összhangzásban csoportosultak. Így mindjárt az ünnepély elején (3. pont) fölséges művelzetet nyújtott Nagy Bálint né polg. isk. igazgatóné művészi zongorajátéka, melylyel Liszt Ferencnek egyik gyönyörű magyar rapszódiaját (II.) adta elő. Ugyancsak az ő művészi zongorajátékát élvezték az ünnepély végén a „Rákóczi Ferencz Rodostón” cz. melodráma előadásánál, melynek gyönyörű zenéjét dr. Váradi Antal nagyszerű költeményhez Ábrányi Kornél írta. A műsor ezen kiemelkedő pontját a közönség annyival is érthetőbb kíváncsisággal várta, mert ilyenmü előadást alig hallottak még városunkban. A költeményt Polgár Alajos tanár szavalta nagy hatással, s bizvást elmondhatjuk, hogy a műsor e pontja a közönség várakozását teljes mértékben kielégítette s csattanós befejezésül szolgált az ünnepélyhez. A szereplőket a meghatott közönség pazar tapsal jutalmazta.

A műsor többi pontjait az ifjúság szereplése töltötte be két szavallattal s énekszámokkal. Hübscher Sándor 4. o. tanuló Csengey Gusztáv „Bethlen Gábor” cz. költeményét, Lefkovits Vilmos 3. o. tanuló Lévay József „Mikes” cz. költeményét szavalta el az ünnepély 2. részének bevezetéséül. Élvezettel hallgattuk a jól betanult s szépen, érzéssel előadott szavallatokat.

Az ifjúság enekkara öt ízben lépett fel az emelvényre s Ozsváth János tanár vezetése mellett meglepő szabatossággal előadott 3 szólamu darabjaik kivétel nélkül általános tetszésben részesültek. Zúgó tapsvihár jutalmazta az ifju dalosok szép előadását, mit azzal háláltak meg, hogy a műsoron kívül még egy darabbal kedveskedtek a közönségnek. S e helyen is teljes elismeréssel kell adoznunk Ozsváth tanárnak, kinek buzgó fáradozása s szakavatottsága oly meglepő eredményt mutatott fel az enekkar betanítása körül.

Az ünnepélyt a „Szózat” éneklése fejezte be, melyet a közönség álva hallgatott.

Fel kell még említenem, hogy az ünnepély végén Ozsváth tanár, mint a rendező bizottság vezetője, megköszönve a közönség meleg érdeklődését, két táviratot olvasott fel, amelyek egyikében a nagyenyedi Bethlen-szobor-bizottság, másikában a zágoni Mikes-szobor-bizottság testvéri szeretettel üdvözi az ünneplő közönséget.

Az ünnepélyt nyomban társasvacsera követte, amelyen szintén igen díszes s nagyszámu hölgy- és férfi-közönség vett részt a legvidámabb hangulatban. A lakomát pohárköszöntők fűszereztek. Elsőnek Szabó Károly, a paksi ékes szavu ev. ref. lelkész, állott fel, s szónoki

hívvel előadott, szép gondolatokban gazdag beszédével Rátkayt eltette, mint aki szíves közreműködésével az ünnepély fényét emelte, sikerét biztosította. Rátkay a polgári iskola derék tanári testületét eltette, mint amely testület a hazafias nevelés terén oly szépen teljesíti kötelességét. Dr. Róth Zsigmond ügyvéd a hölgyeket s kiválólag Nagy Bálint né nagyságát, mint szíves közreműködőt, Györffy József Ozsváth tanárt, mint az ünnepély tervezőjét és lelkes rendezőjét, Ozsváth ellenben Paks város hazafias közönségét, Hagymássy kir. közjegyző és ifj. Eötvös Károly d.-szentgyörgyi birtokos Rátkayt eltektek. Alig hangzott el az utolsó pohárköszöntő, a jó cigányzene csakhamar tánczra csalta a társaság fiatalabb részét s folyt aztán a táncz az éjfélutáni órákig.

A hazafias ünnepély s az azt követő társasvacsera tehát pompásan sikerült. Azt hisszük, hogy polgári iskolánk tanári kara — ez ünnepély sikerére felbuzdulva — más alkalmat is meg fog ragadni, hogy a lefolyt hoz hasonló ünnepélyre hívja meg Paks és vidék közönségét.

Az ünnepély bevétele 360 korona körül van, s bár a kiadás valószínűleg többet tesz ki, mint amennyire gondolt a rendező bizottság, mert még eddig minden törekvése daczára sem sikerült elérnie, hogy a hazafias cselra való tekintetből a közbirtokosság ingyen bocsása rendelkezésére a nagy természet, hol az ünnepély lefolyt, mégis, az ifjúság gyűjtését (222 kor.) is hozzáveve, 250—250 koronát küldhet talán a nagyenyedi és zágoni szobor-bizottságoknak, ami pedig fényes eredmény.

Vajha nemcsak megyénk, de országunk iskolái minél nagyobb számban követnék a paksi polgári iskolát a tettek — az ünnepélyek rendezése — mezején! Hiszen az ily ünnepélyek — nagyjaink, halhatatlanjaink emlékének a felelevenítése — míg egyrészt kiválóan alkalmasak arra, hogy az ifjúság keblében a törhetetlen honszeretetet fokozzák, másrészt átláttalják az azok iránti tiszteletet a nagy közönségbe is s erősítik az iskola és a társadalom közti viszonyt. És ami fő, közelebb viszik céljukhoz a nagyjaink emlékének megőrkítésére alakult szoborbizottságok hazafias törekvését.

Levelezés.

Maros-Ujvár, 1902. febr. 14.

A marosujvári szegénysorsu iskolás gyermekeket segélyező Erzsébet-egyesület a télen 800 korona összeg erejéig segélyezte az állami iskola szegénysorsu tanulóit.

Száz tanulót látott el ruházattal, azon kívül egy néhánynak tankönyvet is adott.

És amidőn ezt a szép sikert örömmel hozom nyilvánosságra, ugyanakkor bizonyos aggodalommal nézek a jövő elé, mert az egyesület vezetőségében bizonyos változások vannak készülöben.

Amint biztos forrásból értesültem, az egyesület nemes, művelt lelkü elnöke — kinek elnöksége alatt az egyesület évek során át igen szép sikereket ért el — vissza akar vonulni.

Ime, egy jótékony egyesület — mely megalakulása óta csak a nemest, a jót és szépet szolgálta s amely az iskola érdekében eléggé meg nem hálálható működést teljesített, mondom, annak az egyesületnek — ki tudja, mi okból — egy nehéz megpróbáltatáson kell keresztül mennie.

Nem érzelem, de nem is lehet itt e helyütt ezen, az egyesületet oly mélyen és közelebről érdeklő okok fürkészésével és nyilvánosságra hozatalával bővebben foglalkozni; de azt nem hallgathatom el, hogy amely pillanatban az egyesület szeretve tisztelt elnöke megvált állásától, abban a pillanatban községünk egy humanus egyesülettel lesz szegényebb, melyet nemes munkálkodásában pótolni semmi más egyesület sem lesz képes.

Énnélfogva az egyesület minden tagjának, de külö-

nősen a t. választmányának erkölcsi kötelessége arra törekedni, hogy az egyesület t. elnöke továbbra is megmaradjon diszes állásában.

Bizalommal, szeretettel s különösen minden félreértést kikerülő igaz barátsággal kell megajándékozni; azt hiszem, hogy az a jó és áldott lelkű nő, ki örömmel, nemes lelkének egész erejével éveken át oly szépen betöltötte tisztét s akinek minden ambíciója az volt, hogy az egyesületet minél virágzóbbá tegye: megérdemli, hogy eddigi sikeres működése előtt kalapot emeljen nemcsak az egyesület minden egyes tagja, de a nagy közönség is.

Az ügy iránti igaz szeretet sugalta soraimat; az lenne legnagyobb örömem, ha czelomat elértem volna.

Omega.

Műkedvelői előadás Zalathnán.

Egy igen kedves, élvezetes est emléket vitték haza magukkal mindazok, kik f. hó 2-án a polg. olvasókör kebelében — Knop Venczel szakiskolai tanár ur kezdeményezésére, Csányi József szakisk. igazgató ur igazgatása alatt — megalakult műkedvelő társaság előadásán megjelentek.

Zsufflót ház előtt Gerő Károlynak Próbaházasság című 3 felv. vig színművét adták oly precizitással, hogy a közönséget teljesen magukkal ragadták. A szereplők annyira otthonosan érezték magukat a színpadon, hogy elfeledték, miszerint kezdő műkedvelőkkel állunk szemben. Lámpaláznak nyoma sem volt, holott nagyobb része először lépett fel s a férfi szereplők többje iparos ifjakból állott. Ha meg hozzá vesszük, hogy az előadásra 8 nap alatt készültek el: kifejtett szorgalmukért legnagyobb elismeréssel kell adóznunk.

Nem halgathatom azonban el, hogy e siker eléréseben nagy része van — jelenleg városunkban időző — Dombay Mihály kedvelt színművész urnak, ki fáradságot nem ismerve, szíves volt e darabot betanítani.

Kovács Tinka kisasszonynál aranyosabb Birkét képezni sem lehet. Elragadó naivitása, kedves dalai elfelejthetetlenek. Szunega Erzs. Áron Nelli kisasszonyok szintén kitűnően oldották meg feladatukat, valamint Klein Berta, Esztergár Anna, Kele Jolán kisasszonyok meglepő otthonossággal játszottak.

Pongrácz János szakisk. művezető ur az örmesteri típus valódi megtestesítője volt, ugyiszintén Némethy Józsefnél külön „Zupringert“ gyakorlott színésztl sem várhatunk.

Schön János ur nehéz szerepét teljesen magáévá tette, valamint Nagy Árpád, Hegedüs József, ifj. Czéteni József urak szerepüknek tökéletesen megfeleltek, az összes közreműködők pedig egyöntetű játékkal a közönséget folytonos derűtségben tartották.

Valóban örömmel kell kifejeznünk ily eredmény felett, mert biztosítékát látjuk azon missio sikerének, melyet e szerény műkedvelő társulat megalakítói czélul tűztek ki maguknak.

Irodalom.

Előfizetési felhívás. A Székely Nemzeti Múzeum igazgató választmánya még a husvéti ünnepek előtt 6—7 ivnyi terjedelemben 8° alakban kiadja a Székely Nemzeti Múzeum Értesítőjének III. részét. Az Értesítőben a Múzeum utolsó 10 évének rövid történetén, az 1901. évre vonatkozó kimerítő jelentésén és ifj. Gödri Ferencz ig. választmányi elnöknek a sepsiszentgyörgyi református egyház régi történetét tárgyaló tanulmányán kívül meg fog jelenni Balázs Márton kezdivasárhelyi tanárnak A háromszéki vármegyei husvéti irott tojásokról és népszokásokról című, nagy gondnal és körültekintéssel írt néprajzi tanulmánya, melyben részletesen méltatja a husvét tojások jelentőségét a nép életében, a háromszéki tojásokon levő díszítvények és színek értelmét, az irott tojások készítése módját és feloleli a mindinkább feledésbe menő összes népszokásokat, melyek a husvét megünneplésével vannak kapcsolatban. Tartalmaz több mint 60 husvét rigmust, melyekben „a székely nép benső vallásossága, a tavasz dícsőitése, a szabad természet szeretete, a tiszta barátság és egymás megbecsülése, a nők iránt való tisztelet és gyöngédség, a szülőföld és haza szeretete, a játszi és soha tulságba nem menő kötődés és néphumor“ még ősi keresetlen alakjukban maradtak ránk, mint a székely népköltészet becses emlékei. A munka csinos kiállításban, 24 keppel fog megjelenni. Kiállításának csinoságáért a Jókai-nyomda r.-társaság jó hirueve kezkeskedik. Előfizetési ára 1 korona; gyűjtőknek 5 előfizetés után 1 tisztelet-peldánnyal szolgálunk. Az előfizetési összeg előleges beküldése mellett a könyv portomentesen fog megküldetni. Tekintettel arra, hogy a munka nem nagyszámú példányban fog megjelenni, azért az előfi-

zetésre vonatkozó értesítéseket kérjük a Székely Nemzeti Múzeum igazgatósága címére Sepsiszentgyörgyre minél előbb beküldeni.

Vegyes hírek.

— **Zeyk Dániel**, Alsófehér vármegye főispánja, székelyhelyről Nagy-Enyedről hosszabb tartózkodásra Budapestre utazott.

— **Szász József**, Alsófehér vármegye új alispánja, a mai nap Balászfalvára utazik hivatalos vizsgálat végett, hol a város egész közönsége ünnepies fogadtatásban készül részesíteni.

— **Török Bertalan**, városunk orsz. képviselője, barátjának és szerkesztő-társának, a betegesen fekvő dr. Magyarai Károlynak látogatására városunkba érkezett.

— **Mohay Sándor jelölése.** A gyulafehérvári szabadelvű párt értekezletén egyhangulag újból dr. Mohay Sándor államtitkárt jelölték képviselőnek, s a jelöltség elfogadására táviratilag felkérték.

— **Tankó József**, az alvincz-borbereki ev. református egyházközség lelkipásztora, február hó 15-én virradóra jobblétre szenderült. 52 éven át munkálkodott ezen község felvirágzásán. Kitaró szorgalma és erős hite, reménye segítettek őt fáradságos munkájában. A szabadságharc korában dúló nemzeti sereg lázadások pusztaságá tettek a paróchiát, és ő kiemelte a vad pusztaságból, megmentette a végpusztulástól. Szegénységben elt, szegénységben halt el; vagyint csak egyházközségének szerzett. Sokszor még saját privát szorgalma által szerzett pénzét is a templom javítására és egyéb egyházi czelokra fordította. És dacára, hogy két év előtt jobbik lábát amputálták, nem szűnt meg dolgozni, fáradni, mert állásaak, hivatásának mindenkor pedáns pontossággal szeretett megfelelni. Egyházmegyei tanácsbírói tisztét sok éven át viselte. Felsőzádos munkálkodásáért koronás arany érdemkeresztet nyert. Született llyefalván; iskoláit Nagy-Enyeden végezte. Hósi lelkével elviselt megpróbáltatások után végelgyengülésben csendes halállal hunyt el életének 83-ik évében. Kiterjedt rokonság gyászolja s árvái és özvegye siratják a megboldogultat. Temetését f. hó 17-én dr. Elekes Viktor esperes több paptársával végezte.

— **Halálozás.** Ifj. Lőrincz Károlyné szül. Lazistyan Lujza életének 33-ik, boldog házasságának 10-ik évében f. hó 20-án reggel 6 órakor rövid, de súlyos szenvedés után jobb létre szenderült. A korán elhunyt nőt férjén és négy árváján kívül nagyszámú rokonság siratja. Temetése 22-én volt nagy részvét mellett.

— **Művészet.** Városunkban időző festő-művész V. Kalicza K. ur nap nap után mindinkább tanulélet adja mesteri voltának. Eddigi megbízásai ugyan még nem nagy számúak, de a már műterméből kikerült természet után készített arckép-festményei meglepően élethű és gondos kidolgozásuknál fogva a hivatott művészt igazolják. Különös előnyére szolgál Kalicza urnak portreképeinél azon ténybeli körülmény, hogy régi mesterek iskoláit követi és a modern irányu pemecselés helyett a részletes kidolgozást juttatja munkáiban érvényre. Értésültünk arról is, hogy tanítványai szép számmal szaporodnak. Ez különben remélhető is volt városunkban. Hogy pedig méltatni is kívánjuk a mestero ez irányu törekvését, ezt készséggel tesszük, mert a műkedvelő tanítványok ez által iskolát szereznek. Különben felhívjuk az érdeklődők figyelmét Földes könyvkereskedő üzletében kiállított első képre, melyet legközelebről követ a tanítvány első képe is.

— **Geyer Stefikét**, ezt a bájos leánykát, aki varázs-hegedűjével már eddig is nemcsak a százazrekre menő tömeget hódította meg, hanem koronás főkét is hatalmába ejtett, legközelebb üdvözölni fogjuk városunkban is. A fizikailag még kicsiny, de a művészetében igen nagy „Stefike“ hódító körutrá indul Magyarországon s turnéjában meglátogat minket is. Nagy tisztelet éri városunkat ezzel a látogatásával, mert Geyer Stefiké úgy szólván csak az első rendű zenei metropolisokat kereste fel művészetével. És vajjon minek köszönhetjük a kis Stefiké látogatását? Annak, hogy a „Riviera“-u himlő-járvány ütött ki, mely miatt a művésznő ottani szerződését felbontani volt kénytelen. És felszabadulván kötelezettségeitől, mi sem természetesebb, mint hogy Stefike szívesebben engedett azoknak a kedves felszólításoknak, melyeket h a z á j á n a k számtalan városaiól kapott, mint azoknak, amelyek külföldről érkeztek hozzá. Hallani fogjuk tehát mi is az ő varázs-hegedűjét, ami kétségkívül ünnep lesz reánk nézve, akik oly ritkán részesülhetünk az ilyen abszolút zenei élvezetben.

— **Az időjárás.** Az észak-keleti légáramlat hirtelen és váratlanul megdermesztette a kikelet ajkán bimbózó mosolygást. F. hó 20-án éjjel olyan fagy kö-

szöntött be, amilyent mult évi november hó első napjai óta nem tapasztaltunk. Szokatlan volt a — 5° Celsius nekünk, akiket a fekete karácsony s az esős január elkényeztetett. De megnyugodtunk abban, hogy a természet ilyen rendjén türelmetlenséggel ugy sem változtathatunk; s vigasztalást kerestünk abban, hogy még talán jobb így, mert a fakadásnak induló rügyek ambíciója egy kissé legalább megretíral.

— **Nyilvános elszámolás, nyugtázás és köszönet.** A „Balászfalvi magyar kaszinó“ f. hó 1-en tartott táncestélyének összes bevétele 227 korona volt, és pedig jegy-megváltásból 156 kor., rendezői jelvények megváltásából 14 kor., felülfizetésből 57 kor. Összes kiadás 172 kor. 51. fill.; tiszta jövedelem 54 kor. 49 fill. Felülfizettek: usgos Török Bertalan orsz. képviselő 18 kor. Simonffy Alajos főszolgabíró, elnök 10 kor. Salamon Hermann 3 kor. Imreh József főszolgabíró 4 kor. Deák Károly, Mendl Jakab, Janza János, Welvart Mór, Eiszikovits Hermann, Sinberger Salamon, Dr. Solomon Jenő, Dobolyi Zsigmond 2—2 kor. Baky János, ifj. Bretter Mór, Bretter Józsefné, Agoston Géza, Pongrácz Simon, Lengyel Jakab 1—1 koronát. Fogadják a t. felülfizetők a kaszinó választmányának hálás köszönetét. A választmány megbízásából: Balászfalva, 1902. febr. 17. Cseresznyés Ödön, a kaszinó pénztárnoka.

— **Hogy harcol a magyar huszár?** Gorobov herceg emlékirataiban van meg ez a történet. 1849-ben volt, a gödöllői véres csata előtt. A magyar katonaság sora között egy század huszár várta a rendelkezéseket. Görgey a csata hevében oda lovalógol s megkérdezi: — Fiúk, ki vezet benneteket? Hol van a tiszta? Öreg, galambosz örmester rugtatott a tabornok elé. — Valamennyi tiszt urunk Kápolnánál maradt — jelentette keményen az örmester. — Bátyám, — szolt Görgey — látod azt a faval kerített hegyet? Ha látod: látod rajta a szuronyos osztrákokat is, valamint ágyúikat, amelyek nemsokára tüzet fognak beszélni és golyót szórni. Ezt a dombot, fiúk, el kell foglalni s a pantallókat lekergetni róla. Meglehet, hogy sokan ott hagyják közületek a fogukat, meglehet az is, hogy a fele közületek, sőt talán egyiketek sem látja többé a napvilágot; de azt a dombot el kell foglalni, mert azzal mentitek meg a hazát! Az örmester tisztelet, a legénységhez fordult, ismételte a vezer szavát, majd az égre nézett s hangosan így könyörgött: Téged, magyarok Istene, egyre kérlek csak ma. Ne segíts bennünket, de (s ekkor megfenyegette öklével az eget) a németeknek se segíts! Huzódj meg ott a fák között (az erdőre mutatott) s meglásd, örömed telik benne, hogy dolgoznak a huszárajaid. Az első vezényszó hallatszik: a huszárok helyreigazodnak a uyeregben; a második harsány szóra kardok sokasága repül ki hüvelyéből; a harmadik még el sem hangzik, már is száz meg száz öblös torok bömböl: Rajta! Rajta! s dúló förgeteg módjára rohannak a dombnak. Ló és lovas szinte a földnek lapul, ágyu dörög, puská szól, kard villan, majd a por és ágyufüst mindent ellep s az iszonyu tűzben a huszárság eleven ördögcsordaként rohanja meg a dombot, halálank kergetve a sváb vadászokat és cseh tűzereket. Az ágyuk elnémultak. A huszárok tajtékzó paripájukat bevezik. A csata sorsa el van döntve. Kossuth kebiére öleli Görgeyt s lelkesülten kiált: Magyarország meg van mentve! Olyan legényeink vannak, akikkel az osztrák zsoldosok százezei sem mérkőzhetnek meg. — Az öreg huszár örmester és legényeinek fele elesett; de megmutatták, hogy harcol a magyar huszár. Ilyen ellenséggel kellett nekünk küzdeni 1849-ben — mondja Gorobov herceg.

Közgazdaság.

A madár-védelem.

A törvényhatóságok érdeklődését mutatja az a szeretetteljes gond, amellyel Darányi földmívelésügyi miniszternek a madár-védelem tárgyában kelt rendeletét minél jobban végrehajtani óhajtják. Bereg megye alispánja, Jobszky Gyula, a megye székhelyén csak minap hívott össze nagy értekezletet, melyen találkozott a bereg megyei társadalom minden osztálya. Az alispán az értekezletet megnyitó beszédében arra utalt, hogy e kormányrendeletet azokkal a szervekkel, melyek rendelkezésre állanak, jól és teljesen végrehajtani nem lehet. Nemsoká hatósági tények és eszközökön mulik a végrehajtás: a társadalomnak is össze kell fogni. Nevelni kell a társadalmat, hogy ezt a kérdést jelentősége szerint mérlegelje. Magyarország mezőgazdálkodásában 200 millió korona átlagos rovar-kár van évente. A káros bogarak pusztítóit pedig a madarak. Tudósok figyelték még pl. a kék czinege életét, táplálkozását, és megállapították, hogy éven át hat és fél millió rovart eszik meg, s ha azt vesszük tekintetbe, hogy 12—16 fiókat nevel, átlag (mivel a kicsinyek keve-

sbebet esznek) 24 millióra tehetjük az elpusztított rovarok számát.

De ez csak az egyik haszon. A mezőgazdaságnak igen nagy haszna van abból is, hogy a természetnek a kedves dalosai a gyomnövények magvait fölszedik s azzal is táplálkoznak. Micsoda nagy munka lenne földjeinken, ha ezek a meg nem becsült, sőt üldözött munkások nem állnának szakadatlan segítségünkre! . . .

A madár-védelem nemcsak a mezőgazdaság emineus kérdése, de nagy közegészségügyi érdekek fűződnek ahhoz, hogy a védelem tudata közösen átérzett szükségégre érleljék. És erre a köztudat nevelésére az iskolához van hivatva. Tanítsuk meg az embert, az önző embert, hogy, ha mincse is meg benne a széperzék, emberi érzület: a saját jóvoltáért kímélje, védje, oltalmazza az erdők és csalikok dalos lakóit. Bűntesse, tiltsa s ne engedje meg a madarászókat, a lépezőket, a flaubertezőket, a parittyázókat. És szóljunk a tiltó rendszabályok felállítására a szívhez. Ennek több fogantója lesz. Ha mindenki megtudja, hogy mit köszönhet a madaraknak, jobban megbecsülik. Legyen mindenkinek tudomása arról, mily dőre és tudatlan, mikor e különben is pusztuló fajt üldözi, irtja. S mily remek eszközünk van hozzá! A Herman Ottó mind nagyobb arányokban terjedő szép könyve, melynek dicséretét csak nemrég a világhírű ornitologus tollából olvastuk. A tudós, a poeta könyvét a földművelésügyi miniszter adta ki. És megküldi ingyen papoknak, tanítóknak, a lelek és a szellem nevelőinek, kiknek kezében van a jövő érzelme- és értelemvilága.

A bajor szép gyümölcsöskerteket tönkre tette az, hogy a Földközi-tengeren átkelő madárvilágot az olasz déli nép milliószámra irtván, hozzájuk nem jutott. És Közép-Európában mindenütt megcsappant, kevesebb lett a hasznos madár. Ennek egyik oka az, hogy a költésükhöz, szaporodásukhoz szükséges föltételek változtak, kedvezőtleneké váltak. A fészkeléshez szükséges fák száma a gondatlan irtás, a csalikok, bozótok, a mindinkább tert fogláló kultúra következtében megkevesbedtek.

Ami tehát a kultúra elvont, a kultúrának kell pótolni. Amint az ember átmegejt Stájerbe, az Alpeselek lejtőin a nagy osztrák madárvédő egyesület madárházikóit látja. És látja azt is, mily aprólékos gondjai, mily szeretettel gondoskodnak a sanyarubb napokon a madarak ételéről is. Mindenütt figyelmeztető táblák, a szívhez szólva és ott visszhangot is keltve, hogy a madarakat oltalmazzák; s az Alpeselek lejtőin minél tovább megünnögyünk nyugat fele: a madár-védelem eszközeinek, jeleinek annál tömegesebb alkalmazására akadunk. Türiingyában már nemcsak a gyümölcsösök, de az egyes sétatnyok fáira is alkalmaznak költőházikókat.

Nálunk is azok, akiknek szívük van és ébren tartják e kérdést, e fognak jutni oda, hogy az egész országot áthálózó Madárvédő-egyesületet szervezzenek. Tavaly Győrmezgyében volt ilyen, a megyére szóló mozgalom. De nálunk még az érdeklődést kell fölkelteni, és ezt zajtalanul, fényes sikerrel végzi a Herman Ottó könyve. És ez a beregmegeyi értekezlet nyomán is kitünt, ahol lelkészek és tanítók voltak a leglelkesebb proselitái, hogy minél erősebb társadalmi kötelek létesüljön a madár-védelem érdekében.

Szükséges az is, hogy az odvas fakat, ha csak okvetlenül nem szükséges, nem kell kivágni. Hiszen a madarak egy része faodukban fészkel; de ahol nincs ilyen, a gazda készítsen költőházikót. Már néhány gazdasági háziipari tanfolyamon készítik is. Egyszerű, olcsó az. Mindenki utána csinálhatja. A fő, hogy olyan színűre fessék, amilyen a fák kérge. Mert a madár igen bizalmatlan; századokon áll, életét védve, a pisztító emberekkel harcban. A kertgazda is okosan teszi, ha a maga gyümölcsösében ilyen költőházikót állít. Hiszen a madár nem megy messzire eledelt keresni, ha azt a közelben is megtalálja.

Tanuljunk gyönyörködni e kedves állatokban. Szabad életében, csattogó hangjában, fészkelési remekműveiben. Vegyük számba hasznát, szükségességét; tegyük kötelezővé, szívbeli tudattá védelmüket, megoltalmazásukat; ide tendál a földművelésügyi miniszternek rendelete is.

Most már meg van állapítva, melyek a mezőgazdaság hasznos és melyek káros állatai. Marad még a madarászónak elég mulatsága: a ragadozók pusztítása, a más tojásait, fiókáit evő haszontalan madaraké. De oktanul nem szabad üldözni válogatás nélkül az erdők dalosait.

Egy kitűnő abrakarmány.

Általános szokás nemcsak nálunk, de másutt is, hogy a lovaknak nem adna kegyéb abrakarmányt, mint a zabot. Kétségtelen, hogy a zab a ló-abrakarmányok között a legértékesebb s így indokolt is annak használata, de viszont nem jelenti ez egyáltalán azt, hogy más mint zabot ne is etethetnénk. Sőt ellenkezőleg kívá-

nos is, mert a tápanyag arányt más abrakarmányok felvételével megfelelőbbé lehet tenni. Egy ily jelentőségteljes takarmány a lóbab, amelynek termelését a következőkben ismertetjük.

A lóbab a méréseket meleg és nyirkos éghajlatot kedveli, de azért hűvösebb helyen is megterem. Csak az igen hideg klimat nem szereti, amennyiben tenyészideje hosszú levén, nem képes magot kötni. Ahol az átlagos nyári hőmérsék 18 Cels. fok, ott inkább a kisebb szemű lóbabot termeljük, mert az előbb érik be, mint a nagy lapos szemű.

A lóbabot korán kell vetni és pedig annál korábban, minél szárazabb az időjárás. Sovány talaj igényeinek meg nem felel, mert sok tápanyagot vesz ki a földből. Legjobban szereti a humozus agyagföldet, mert ez elég gazdag is, s mert megtalálhatja benne nedvesség iránti igényeinek kielégítését is. A talajból nagy mennyiségben fogyasztja a foszforsavat, nitrogént és meszet; éppen ezért a szuperfoszfáttal és mészzel való trágyázást nagyon meghalálja.

Lóbab alá a földet ősszel okvetlen meg kell másztatni s így a tavaszi szántást mellőzhetjük. Tavasszal egy mély járásu grubber jobb eredményt biztosíthat, mint egy szántás. A vetés fészkekben történik 40 cm-es sortávolsággal, egymástól 20 cm-re eső részekben. A kat. holdankénti vetőmagzsűkséglet 130—150 kg.

Vetés után két hetre rend szerint kicsirázik, s mihely fejlődésében annyira haladt, hogy a kapával benne kárt nem tehetünk, hozzálatunk megkapalásához, amelyet a talaj gyomosodásához képest egyszer vagy kétszer megismételünk. Aratási idejének megválasztására nagyon kell ügyelni, mert ha a tulérik, hüvelye felpattogzik s belőle a mag kiperog. Legjobb akkor aratni, ha a hüvelyek többsége érik. Valamennyinek teljes beérését megvárni nem tanácsos. Kicsiben sarlóval aratják, nagyban pedig vagy kaszával, vagy nyűvük. A letakarítás után kis kévekbe kötve utószáradás céljából felállítandó majd keskeny kaszálakba rakandó. A holdankénti terméseredmény 7—12 q. között ingadozik. A magban igen sok a protein, több mint a zabban, kukoriczabban avagy a buza- és rozskorpában.

Szerkesztői üzenet.

Z. Szívesen várjuk, köszönettel fogadjuk.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Czepléden

Unghváry László

300 holdas szőlőtelepe és gyümölcsfa-iskolájának, valamint borüzletének részletes árjegyzéke megjelent s ingyen és bérmentve küldetik. Saját termései 2-szer fejtekt kiűnő új bor ára 18 forinttól felfele.

Hordóval szolgálok.

Viszonteladók kerestetnek.

Sz. 357/1902. tlkvi.

Árverési hirdetésny kivonata.

A balázsfalvi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hofher és Schranz végrehajtónak Zudor Lőrincz s társa végrehajtást szenvedék ellen 1512 korona s jár. iránti végrehajtás ügyében a türi 782 számú tjkben A + 2 r. 1, 2, 3, 4 hr. sz. ingatlanára 959 korona megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi márczius hó 22-én d. e. 10 órakor** Türi község-házánál tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Balázsfalván, 1902. február hó 12-én.

Enyedi Lajos,
kir. it. táblai bíró.

83 1—1

Sz. 5498—1901.

tlkvi.

Árverési hirdetésny kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Müller Mihály ügyvéd által képviselt nagyenyedi kisegítő takarékpénztár végrehajtónak Belgya Alexandru eskályi lakos végrehajtást szenvedő elleni 900 korona tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a eskályi 295 sz. tjkben foglalt A + 1, 4, 6, 7, 9, 21—28 r. sz. alatt felvett ingatlanokra 1296 kor., a eskályi 417 sz. tjkben A + 1 r. sz. ingatlanokra 128 kor., a eskályi 419 sz. tjkben A + 1 r. sz. ingatlanokra 99 kor. és a eskályi 770 sz. tjkben A + 1 r. sz. ingatlanokra 127 korona, összesen 1650 korona becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1902. évi márczius hó 11-ik** napján d. e. 10 órakor Csáklya község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróóság mint tlkvi hatóság.

Nagy-Enyeden, 1901. évi szeptember hó 10-ik napján.

Weiner,
kir. aljárásbíró.

81 1—1

Sz. 4147—901.

tlkvi.

Árverési hirdetésny kivonat.

A marosújvári kir. járásbíróóság mint telekkvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a nagyenyedi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság kérelmező végrehajtató részére 300 kor. tőke és járulékaiknak behajtása végett Stojka Gligor és neje Gerzsán Mária végrehajtást szenvedtek ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék területéhez tartozó Szent-Jakab község határára fekvő, a szentjakabi 74 sz. tjkben felvett s Stojka Gligor és neje Gerzsán Mária nevére álló A + 1 r. 150, 151 hr. sz. belsőrege 468 kor., a 2 r. 383 hr. sz. szántóra 18 korona, a 3 r. 448 hr. sz. szántóra 62 korona, a 4 r. 563 hr. sz. szántóra 10 kor., az 5 r. 756 hr. sz. kaszálóra 20 kor., a 7 r. 936/1 hr. sz. szántóra 24 kor., a 8 r. 1067 hr. sz. erdőre 12 kor., a 9 r. 1332 1 hr. sz. kaszálóra 10 korona, a 10 r. 1387 hr. sz. kaszálóra 72 kor., a 11 r. 1609 hr. sz. szántóra 60 kor., a 13 r. 1807 hr. sz. szántóra 22 kor., a 14 r. 1981 2 hr. sz. kaszálóra 4 kor., a 15 r. 2008 hr. sz. kaszálóra 8 kor., a 16 r. 2142 hr. sz. szántóra 12 kor., a 17 r. 2283 hr. sz. szőlőre 40 korona, a 18 r. 2378 hr. sz. szőlőre 40 koronában megállapított kikiáltási árban az árverés 1881. évi LX. t.-cz. 146 §-a alapján elrendeltetik.

Jelen kérés költségei 16 koronában állapítottak meg végrehajtató javára és végrehajtást szenvedő terhére.

Az árverés megtartására hatánapul **1902. évi márczius hó 12-ik** napjának d. e. 10 órája Szent-Jakab községben a közezházánál tüzetik ki.

Az árverésnek kitett ingatlanok becsáron alól is el fognak adatni. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Maros-Ujvárt, 1901. október 16-án.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Sólyom,
kir. jbró.

82 1—1

142. szám

I—902.

Hirdetésny.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur Ó nagyméltósága 1901. évi szeptember hó 19-én 1990 szám alatt kelt rendeletével a harii állami elemi iskola felépítését 11.828 kor. 89 fillér összeg erejéig engedélyezte. Továbbá Zalathnán állami óvoda építését 11.224 kor. 73 fillér költség erejéig szintén engedélyezte.

A fent említett munkálatok kivitelének biztosítása céljából az **1902. évi márczius hó 14-ik** napjának d. e. 10 órájára a nagyenyedi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebb építkezések külön-külön végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat külön-külön borítékban a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Mindenik ajánlathoz az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

M. kir. államépítészeti hivataltól.

Nagy-Enyeden, 1902. február hó 15-én.

487—1902. szám

közig.

Hirdetmény.

Alólirt városi tanács közhírré teszi, hogy a nagyenyedi Kovács Sára árvaház tulajdonát képező, Szentkirály-utca 22. sz. a. felvett hazastelek a folyó **1902. évi márczius hó 4-én délelőtt 10 órakor** a városház közgyűlési termében tartandó nyilvános szóbeli árverésen f. évi április hó 24-től kezdődőleg három egymásután következő évre bérbe fog adatni.

Az árverezési feltételek a város levéltári helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A városi tanácstól.

Nagy-Enyed, 1902. február hó 18-án.

Dr. Varró,
polgármester.

87 1-1

Sz. 3054—1901

tlkv.

Hirdetmény.

Nagylak község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyek az 1889. XXIX. t.-cz. és az 1889. évi XXXVIII. és 1891. XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cz.-ben szabályozott eljárás a telekjegyzőnyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közhírré:

1. Hogy mind azok, kik az 1886. XXX t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján, ide értve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXXIX t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagy is az **1902. évi szeptember hó 1-ső** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidőeltelt e után indított törlési kereset annak a harmadik szemelynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mind azok, akik az 1886. XXIX. t. cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánának, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1902. évi szeptember hó 1-ső** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kivül az 1892. évi XXIX. t. cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényöket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1902. évi szeptember 1-ső** napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűsített egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíró hatósága
Maros-Ujvárt, 1901. évi augusztus 29-én.

Csegezy,
kir. járásbíró.

78 1-3

Sz. 2868—1901.

tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak Prodea Anna férj. Csinerán végrehajtatást szenvedő elleni 222 kor. 84 fillér tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtatási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. bíróság) területén levő Oláh-Bogát község határában fekvő oláhbogati 214 sz. tjk.-ban A — 2—21 r. 502, 702, 802, 1052, 1066, 1091, 1245, 1319, 1370, 1417, 1558, 1667, 1687, 2222, 2267, 2287 a, 2703, 2758, 3143, 3198, 3324, 3325 1 hr. sz. a. foglalt ingatlanoknak a Csineráné Prodea Anna nevére felvett 1/3 részére az árverést 798 koronában ezen megállapított kikiáltási áron elrendelje, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi márczius hó 12-ik** napján d. e. 10 órakor Oláh-Bogát községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók mindnyájan tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 79 kor. 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX t.-cz. 42. §-ban jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknán, 1901. évi október hó 30-án.

Korinsky Győző,
kir. aljbíró.

80 1-1

1143—1901. v. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-czikk 102. §-a értelmében ezen közhírré teszi, hogy a n-enyedi kir. járásbíró ságnak 1900. évi V. 811 5 számú végzése következtében Rejöd József ügyvéd által képviselt Popa Juon s t. javára Popa Péterné és t. ellen 2080 kor. 21 fillér s jár. erejéig 1901. évi június hó 13-án fogantottított kielégítési végrehajtatás útján foglalt és 2000 koronára becsült következő ingóságok, u. m. Popa Mihailnál 4 ökör, 30 juh, 3 tehén, Popa Péternénél 4 ökör, 1 tehén, borjú, 1 ló, 25 juh nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a n-enyedi kir. járásbíró 1901. évi V. 811 6 számú végzése folytán 2080 kor. 21 fillér tőkekövetelés erejéig Nagy-Enyeden a városháza előtt leendő eszközlésére **1902. márczius hó 13-ik** napjának d. e. 2 óraja határidőül kitűztik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az éristett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el tognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102 § értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Nagy-Enyeden, 1902. évi február hó 11-én.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

84 1-1

Sz. 4148 901. tlkv.

Árverési hirdetmény kivonata.

A marosújvári kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a nagyenyedi kisegítő takarékpénztár részvényságság kérelmező végrehajtó részére 22 korona tőke s járulékaiknak behajtása végett Szkridon György végrehajtatást szenvedő ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék területéhez tartozó Szent-Jakab határában fekvő, a szentjakabi 81 számú tjk.-ben felvett s Matěj Szávéta férjezett Szkridon György nevére alló A + 5 r. 550 hr. sz. szántóra 20 kor., a 9 r. 684 hr. sz. szántóra 16 kor., a 11 r. 876 hr. sz. kaszálóra 44 kor., a 20 r. 1427 hr. sz. kaszálóra 8 kor., a 22 r. 1500 hr. sz. szántóra 56 kor., a 24 r. 1585 hr. sz. szántóra 48 kor., a 28 r. 1900 2. 1901 1 hr. sz. szántóra 160 kor., a 30 r. 2132 hr. sz. szántóra 66 kor., a 32 r. 1611, 162 1 hr. sz. belsőrégre 370 kor., a 33 r. 789 2 hr. sz. kaszálóra 92 kor., a 34 r. 1035 1 hr. sz. erdőre 16 kor., a 35 r. 2329 1 2 hr. sz. szőlőre 20 koronában megállapított kikiáltási áron az árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 146. §. alapján elrendelhetik.

Jelen kérés költségei 15 koronában állapittatnak meg végrehajtó javára s végrehajtatást szenvedő terhére.

Az árverés megtartására határnapul **1902. évi márczius hó 14-ik** napjának d. e. 10 óraja Szent-Jakab községben a község házában tűztetik ki.

Az árverésnek kitétt ingatlanok becsáron alól is el fognak adatni. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX t.-cz. 42. §-ban jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Maros-Ujvárt, 1901. évi október hó 16-án.

Sólyom,
kir. járásbíró

79 1-1

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóig 40 fillér, azon tul minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szivesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal vesz fel.

Bécsbe való költözöködésem miatt **Magyar-utca 59.** számú lakásomon **négy szoba butor, egy zongora és két pompás olajfestmény,** minden alig használt állapotban, olcsón eladó. Megtekinthető Ascher Izsáknál.

Aki állást vagy személyzetet keres, küldje be címét a német helyszerezőnek a következő címmel: **Stellen-Boten Braunschweig.**

INCZE ISTVÁN
mészáros és hentes 3711 15—52
árjegyzéke

1902. január 1-től kezdve:

1 kgr. marhahus	kor. 72 fillér
1 kgr. I. oszt. borjúhús	72 "
1 kgr. II. oszt. borjúhús	64 "
1 kgr. III. oszt. borjúhús	56 "
1 kgr. sertéshús	88 "
1 kgr. pörkölt fehér szalonna	20 "
1 kgr. füstölt paprikás szalonna	28 "
1 kgr. császárhús	60 "
1 kgr. sonka	20 "
1 kgr. főzött sonka	40 "
1 kgr. zsir	30 "
1 kgr. lengyelkolbász	28 "
1 kgr. párizsi kolbász	44 "
1 kgr. száraz kolbász	44 "
1 kgr. disznósajt	20 "
1 darab szalvaládé	08 "
1 pár tormásvirslí	08 "

Jó minőség és pontos mérték.

Országszerte elismert, erőscsontu, gyors fejlődésű és edzett elsőrendű

magyar bikák,

kiválóan tiszta, csiraképes és olcsó
=**oberndorfi**=

répamag

50 kilón felül minden mennyiségben kaphatók

gróf Teleki Arvéd úr drassói uradalmában

u. p. Koncza.

40 7-10

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.t.

Alaptőke: 200,000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt* nyujt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

3570 54—

Vorobicz Kálmán

vászon-, női- és férfidivat-üzlete
Nagy-Enyed, Főtér. (Hid mellett.)

Van szerencsém nagyérdemű vevő közönségemet tisztellett értesíteni, hogy a téli idény előrehaladottsága miatt minden téli árut, nevezetesen:

ruhakelmék, flanellek, barchetek, téli cipők, téli kendők, trico-íngék és nadrágok, pokróczok, blousok, harisnyák, keztyűk és sapkákat fel-tűnő mérsékelt áron, illetőleg **gyári áron** alól is elárusítok, hogy annál nagyobb s

dusabb választékkal tudjak majd a tavaszi idényre szolgálatra állani.

Megtisztelő parancsaik kérése mellett ajánlom magamat.

Kitünő tisztelettel

Vorobicz Kálmán.

63 6—*